

Lemmikin hankkijan muistilista

- Monet eläimet elävät pitkään: koira 10-15 vuotta, kissa 15-25 vuotta, chinchilla 10-20 vuotta, kilpikonna 70 vuotta. Mitä *sinä* suunnittelet tekeväsi 5 tai 15 vuoden kuluttua? Sopiiko lemmikki elämäsi silloin?
- Eläimen asianmukainen ylläpitäminen maksaa moninkertaisesti enemmän kuin eläimen hankinta. Laskennallisesti koiran omistaminen tulee maksamaan 670-1960 euroa vuodessa ja hevosen pito 3600-14 400 euroa vuodessa. Kissan asianmukainen pitämisen hinnaksi kertyy yli 1000 €/v ja kanin jopa 1000 €/v (liitteenä laskelmia muutamien lajien lemmikkienä pitämisen kuluista). Kun nämä luvut kertoo eläimen oletetulla eliniällä, eläimestä syntyvät kulut tulevat olemaan jopa kymmeniä tuhansia euroja. Lisäksi aina voi sattua yllätyksiä, joita ei pysty ennustamaan, kuten sairauksista tai loukkaantumisista johtuvia eläinlääkärikuluja. Odottamattomista kuluista voi kertyä moninkertaisesti yllä mainittuja suurempia vuosikuluja, ja vuosikulut voivat vaihdella huomattavasti.
- Hanki osaamista lemmikin hoidosta hyvissä ajoin ennen eläimen hankintaa vastuullisilta kasvattajilta tai lemmikkikauppailta, eläinten kouluttajilta, eläinlääkäreiltä tai eläintenhoitajilta, harrastajayhdistyksistä tai kirjallisuudesta. Jos eläimen kanssa tulee ongelmia, apua voi pyytää esimerkiksi osaavalta eläinten kouluttajalta.
- Perehdy harkitsemasi eläinlajin ja -rodun terveystilanteeseen. Valitse rotu, jolla ei ole jalostuksen keinoin aikaansaatuja, terveyttä ja hyvinvointia vaarantavia piirteitä.
- Huolehdi siitä, että lemmikki pystyy toteuttamaan lajityypillisiä käyttäytymistarpeitaan. Mahdollisuus käyttäytymistarpeiden tyydyttämiseen on jokaisen lemmikin hyvinvoinnin edellytys.
- Tiedäthän myös, että lemmikin käyttäytyminen voi muuttua ei-toivottavaksi, jos eläin turhautuu tai kärsii esimerkiksi yksinolosta. Tiedäthän esimerkiksi, että...
  - monet matelijat, kuten leopardigekko ja viljakäärme tykkäävät piilotella, eivätkä aina ole näkyvillä terraariossaan.
  - kissa, jolla ei ole tarpeeksi virikkeitä, saattaa purkaa turhautumistaan raapimalla huonekaluja, maukumalla tai merkkaillemalla, nukkumalla tai syömällä tavallista enemmän.
  - papukaija voi pitää huomattavan kovaa ääntä, ja herättää sinut ja naapurisi aamuisin kukonlaulun aikaan.
  - monet lemmikkien sairaudet voivat tarttua ihmisiin (esim. salmonella), ja lemmikit voivat tuoda kotiin loisia, kuten punkkeja ja kirppuja.
  - koira voi yksin jätettynä kärsiä eroahdistuksesta ja rikkoa paikkoja tai metelöidä naapurustoa häiritsevästi.
  - kaikki lemmikit eivät tule toimeen kaikkien toisten eläinten, edes lajitovereiden, tai ihmisten kanssa.

- Eläin tarvitsee huomiota ja hoivaa joka päivä, myös lomien ja kiireiden aikana. Oletko pohtinut, miten kauan lemmikkisi voi olla yksin töissä ollessasi? Miten järjestät esim. koiran päivittäiset ulkoilutukset ollessasi itse poissa kotoa, tai lemmikin lomahoidon lomamatkasi aikana? Mikään lemmikki ei pärjää yksin ilman päivittäistä ihmisen hoivaa. Eläinten vointi ja laitteistojen, kuten akvaarioiden toiminta on välttämätöntä tarkastaa vähintään päivittäin. Moni laji vaatii myös ihmisen ja/tai lajitovereiden seuraa voidakseen hyvin.
- Mikään eläin, edes pieni lemmikkinisäkäs, ei ole luonnostaan häkkieläin: häkki ei vastaa sitä ympäristöä, jossa eläin luonnossa eläisi. Lemmikkikaupoista ostettavia, vähimmäislainsäädännön mittojen mukaisia häkkeitä ei suositella eläimen ainoaksi pitopaikaksi, ja esimerkiksi kani tarvitsee vähintään huoneen kokoisen tilan pitopaikakseen. Eläimen monipuolisesti virikkeelliseen elinympäristöön on panostettava, sillä eläin viettää pitopaikassa yleensä koko elämänsä.
- Jos eläin liikkuu huoneistossa vapaana, koko huoneisto pitää suojata eläinturvalliseksi. Esimerkiksi kissakodin ikkunat tulee verkottaa karkaamisen estämiseksi. Kanitaloudessa sähköjohdot tulee suojata eläinten hampailta.
- Pienlemmikkikin tarvitsee tilaa. Esimerkiksi kultahamsterin häkin tulee Eettisen eläinkaupan sertifikaattijärjestelmän mukaan olla vähintään 0,36 m² kokoinen. Maakilpikonnan tarvitsee kahden neliön aitauksen. Mitä suurempi akvaario on, sitä helpompi sitä on ylläpitää ja sitä paremmin kalat viihtyvät.
- Sopiihan lemmikki koko perheelle?
  - Kaikki ovat samaa mieltä siitä, että eläin on tervetullut kotiin.
  - Kukaan ei ole allerginen.
  - On sovittu, kuka on vastuussa eläimen päivittäisestä hoidosta ja ketkä auttavat tai tuuraavat flunssan, kiireen tms. aikana.
  - Jokaisen perheenjäsenen tulee kantaa vastuunsa lemmikin yhteiskuntakelpoisuudesta ja esim. kerätä sen jätökset, estää sitä aiheuttamasta vaaraa muille ihmisille jne.
- Hanki lemmikki vain luotettavalta myyjältä. Tunnista pentutehtailun varoitusmerkit äläkä osta esimerkiksi koiranpentua näkemättä ensin sen emää ja kasvatusoloja. Vastuullisen kasvattajan tunnustat muun muassa siitä, että kasvattaja on kiinnostunut lemmikin tulevasta perheestä ja kodista. Eläintä ei koskaan tule antaa lahjaksi ilman lahjansaajan nimenomaista suostumusta eikä hankkia hetken mielijohteesta.
- Lemmikeiksi soveltuvat sellaiset lajit, joiden hyvinvoinnista on riittävästi tietoa, johon perustuen yksilöiden hyvinvointi voidaan varmistaa, joille on kohtuudella saatavissa asiantuntevaa hoitoa, ja joiden laji ei muodosta realistista vieraslajiuhkaa Suomen luonnolle.

Liite: Laskelmia muutamien lajien lemmikkinä pitämisen vuosittaisista kuluista (euroa)

	Ruoka ja ravitseminen Rehut, ruoat, vitamiini- ja hivenainevalmisteet ym.	Tarvikkeet Sisusteet, lelut, varusteet, kuivikkeet ym.	Eläinlääkärikulut Rokotukset, madotukset, eläinlääkäri- ja lääkekulut, hammashuolto ym.	Vakuutukset	Yhteensä vuodessa
<i>Koira</i>	490	150	155	275	1070
<i>Kissa</i>	530	300	160	200	1190
<i>Kani</i>	240	300	100		640
<i>Marsu</i>	240	300	35		575
<i>Kesyrotta</i>	300	180	100		580
<i>Hiiri</i>	160	60	135		355
<i>Kääpiöhamsteri</i>	80	100	135		315
<i>Fretti</i>	290	360	115		765
<i>Chinchilla</i>	290	120	20		430

Taulukossa esitetyt luvut ovat arvioita keskimääräisistä kuluista. Kuluihin voi tulla huomattavaa vaihtelua eläimen yksilöllisten tarpeiden mukaan.